

חסיון בגישור: סקירת מצב והצעות לשינוי

ד"ר לימור זר-גוטמן

בית הספר למשפטים, המסלול האקדמי, המכללה למינהל

נקודת המוצא - חשיבות השמירה על סודיות במסגרת הליך הגישור

"בבסיסה של הוראת הסודיות בתקנה זו ניצבים ארבעה רציונלים, אשר כל אחד עשוי לבסס את ההצדקה ליצירת חיסיון, והם:

הבטחת יחסי האמון בין המגשר לצדדים (וראו תקנה 5(ו) הקובעת כי על המגשר לשמור על סודיות המידע שנמסר לו על ידי בעל דין תוך דרישה לשומרו בסוד);

הגנה על פרטיות הצדדים;

עידוד הליכים חלופיים ליישוב סכסוך;

והבטחת הניטרליות של המגשר"

[רע"א 4781/12 י.מ עיני קונדיטוריה בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ](#) [פורסם בנבון] (ניתן 6.3.13)

נקודת המוצא - חשיבות השמירה על סודיות במסגרת הליך הגישור

"הליך הגישור מבוסס, בין היתר, על עקרון ההפרדה בין
הליך הגישור להליך המתנהל בביהמ"ש לענייני משפחה,
וזאת על מנת לאפשר לצדדים לחלוק בפתיחות את
המידע שנועד לקדם את המשא ומתן בין הצדדים, גם אם
אין, ברצונם או בכוונתם, להביא מידע זה בפני בית
המשפט"

בר"ע (תל אביב) 1099/04 ג' נ' ג' מ' (לא פורסם) - השופטת שטופמן).

הוראות החוק הקיימות:

סעיף 79ג' (ד) לחוק בתי המשפט

"דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי".

תקנות 5(ה) ו-5(ו) לתקנות בתי המשפט

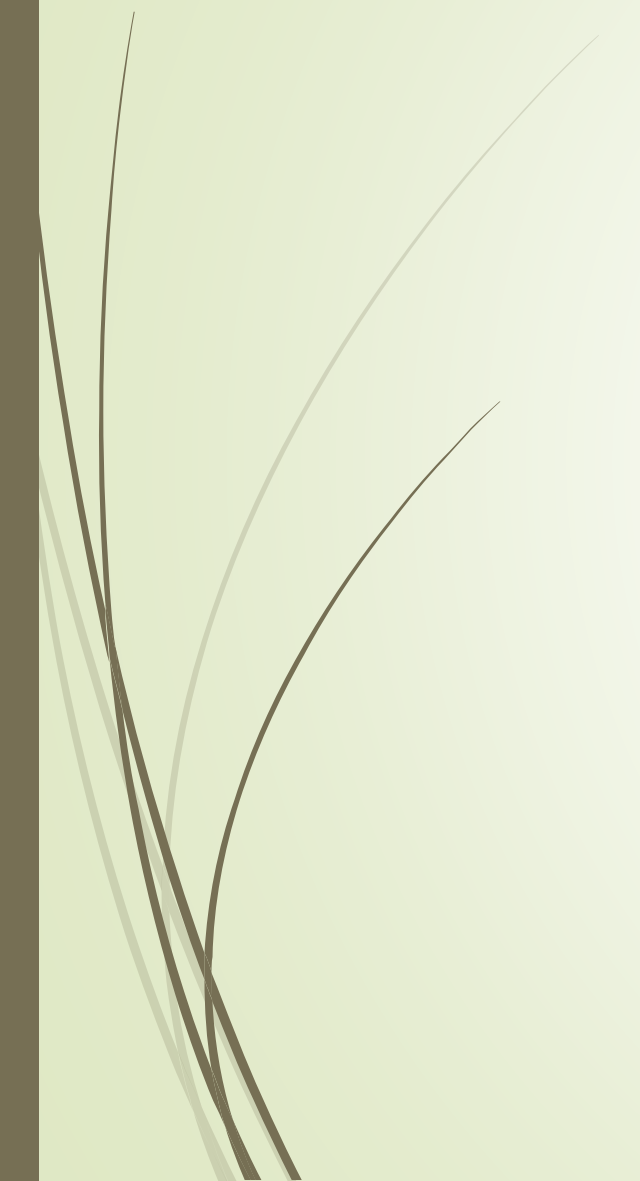
➡ "(ה) המגשר לא יגלה כל מידע שנמסר לו במהלך הגישור למי שאינו צד לגישור.

➡ (ו) מסר בעל דין מידע למגשר תוך דרישה לשומרו בסוד, ישמור המגשר על סודיות המידע כלפי כל בעל דין אחר, אלא אם כן ויתר מוסר המידע על הסודיות".

המצב הקיים: הפסיקה יצרה חסיון בגישור

הפסיקה יוצקת תוכן לחסיון זה בדרך של היקש מחסיון עורך-
דין לקוח

גישת בימ"ש- די בויתור שני הצדדים לגישור

החיסיון אינו של המגשר, אלא של הצדדים ועל כן הוא דיספוזיטיבי "וניתן הוא לויתור בהסכמת שני הצדדים להליך הגישור" (רע"א 4416/09 **גבאי אדריכלות ובנין ערים בע"מ נ' א. ריבון אדריכלים בע"מ** [פורסם בנבון] בפסקה 9 (3.9.2009).

מתוך- **ת"פ 26273-04-15 מדינת ישראל נ' פלוני** (ניתן ב- 10-1-2016)

יצירת היקש מחסיון עו"ד לקוח

"מפסיקה זו, ניתן להקיש לענייננו כי כשם שהיוועצות לצורך ביצוע עבירה פלילית אינו חלק מהשירות המקצועי שנותן עורך דין ללקוחו ולא יחול חסיון על שירות משפטי שמטרתו לקדם ביצוע עבירה, כך גם בהליכי גישור לא יחול חיסיון על דברים שנאמרים או מסמכים שנמסרים בהליך ומהווים ביצוע עבירה."

**מתוך- ת"פ 26273-04-15 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ב- -1-10
(2016)**

החלטת ועדת האתיקה הארצית של עוה"ד- סודיות: הליך גישור

שאילתא האם רשאי עורך דין לצרף לכתב טענותיו במסגרת הליך משפטי הסכם שכר טרחה בין הצדדים למגשר, המפרט בין היתר את נושאי הגישור, המחלוקות, התנאים וכו'. צירוף ההסכם בא להוכיח את כוונות הצדדים בעניין מהות הגישור.

החלטה הליך גישור צריך להיות סודי, על קרביו וכרעיו, ואיננו ניתן לציטוט בבית משפט.

שונה הדבר רק אם הגישור יצר הסכם שניתן להצגה בבית משפט; אז ניתן להציג את הסכם הגישור בכדי להוכיח כוונות בהסכם. בשאלתה מבקשת עורכת הדין לבחון, האם ניתן לצרף לכתבי טענות הסכם שכר טרחה בין הצדדים לבין המגשר המפרט בין היתר, את נושאי הגישור, מחלוקות ותנאים.

עפ"י תקנות סדר הדין האזרחי, תקנות בתי-משפט (גישור) התשנ"ג-1993) תוספת – הסכם המצוי בין בעלי הדין והמגשר בסעיף 2 א' – בעלי הדין מתחייבים לא למסור לבית המשפט דברים שנאמרו בהליך הגישור ולא להציג מסמכים בכל עניין שהועלה במישרין או בעקיפין.

לסברתנו ברור, כי עניין זה חל גם על הסכם הגישור עצמו, שיש לראותו בהסכם גישור ולא כהסכם שכר טרחה, כפי שעולה בשאילתא. כל אפשרות אחרת תעקר מתוכן את ההליך, שכל עניינו הוא משא ומתן חופשי בין הצדדים. [החלטה מספר את 82/05].

החלטת ועדת האתיקה הארצית של עוה"ד- סודיות בגישור

עובדות הנילונה ייצגה את בן זוגה של המתלוננת בהליכים כנגדה. לטענת המתלוננת, מנתה הנילונה בפני בית המשפט לענייני משפחה את הסיבות לכישלון הליך גישור בין הצדדים, כאשר כתבה בתגובה שהגישה: "למרבה הצער, הליך הגישור טורפד על ידי המבקשת באופן ציני ומיותר. יחידת הסיוע קבעה מועד לפגישה, כאשר ב"כ המשיב פינה יום במיוחד לצורך הישיבה הנ"ל. המבקשת פשוט ביטלה את הישיבה, מתוך חוסר רצון בהידברות, כך שאין יסוד להצהרתה כי הגישור נכשל ויש בכך אף משום הטעייה"

המתלוננת טוענת כי בכך פגעה הנילונה בחיסיון הליך הגישור. לטענת הנילונה, החיסיון חל על תכניו של הליך גישור מתנהל ולא על הימנעות מהגעה להליך גישור, שכלל לא התקיים.

החלטה לגנוז את התלונה. משהודיעה המתלוננת לבית המשפט שהגישור נכשל, בשעה שהיא עצמה ביטלה את ישיבת הגישור, היה בדבריה מצג עובדתי כאילו התקיים גישור בפועל. במצב דברים זה רשאי הצד שכנגד להעמיד הדברים על דיוקם ואין בכך עבירה אתית.

יוער, כי אף שלא מצאנו חשיפה אסורה של פרטים מתוך גישור, ניתן היה לנסח את הדברים אחרת. [החלטה מספר את 351/06]

הצעת חוק הגישור, התשעח- 2018

- המגשר לא יגלה כל מידע שנמסר לו במהלך הגישור למי שאינו צד לגישור
- מסר צד לגישור למגשר מידע, תוך דרישה לשמרו בסוד, ישמור המגשר על סודיות המידע כלפי כל צד אחר לגישור, אלא אם ויתר מוסר המידע על הסודיות.
- המגשר רשאי להיוועד עם הצדדים, יחד או לחוד, ובידיעת הצדדים גם עם כל מי שקשור לסכסוך, ואם נתן צד הסכמתו לכך, רשאי הוא להיפגש עמו ללא עורך דינו.

הצעת חוק הגישור, התשעח- 2018

סעיף 14- שמירת סודיות

המגשר וכן כל אדם אחר שהשתתף בהליך הגישור, לרבות מומחה שנתן חוות דעת לא ימסור מידע על דברים שנאמרו או שהוצגו בהליך הגישור אלא אם ניתנה הסכמה בכתב של הצדדים וכן תוך שמירה על אנונימיות הצדדים.

15- אי קבילות בהליך משפטי אזרחי

(א) דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא ישמשו ראיה בהליך משפטי אלא אם הסכימו על כך כל הצדדים לגישור והמגשר.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוגשה תובענה כנגד מגשר בגין התנהלותו בהליך גישור, רשאי בית המשפט להתיר גילוי דברים, שחל עליהם חיסיון לפי סעיף קטן (א), אם סבר שהדבר הכרחי לבירור התובענה; בית המשפט רשאי לקבוע סייגים או מגבלות להיתר כאמור.

המצב הרצוי- לקבוע בחוק סעיף חסיון משולב בהוראת אי קבילות

➤ הסעיף ידבר על חסיון ממתן עדות וגם על אי קבילות כראייה בכל הליך משפטי.

➤ חסיון יחסי שהחריגים לו קבועים בחוק. דוגמה לחריג החסיון לא חל על עבירה עתידית שבוצעה במהלך הגישור.
החסיון לא חל כאשר המידע נדרש להגנת המגשר

➤ חסיון מעורב- אישי בעל גוון תוכני חזק. כך שהחסיון יחול גם על תוכן מה שנאמר בגישור (זה הגוון התוכני) וגם על המגשר עצמו (זה החסיון האישי).

➤ למי שייך החסיון = מי יכול לוותר עליו. פתרון- חסיון מסתעף.

להרחבה של ההצעה ראו מאמרי- הבטחת סודיות במסגרת הליך הגישור (2002)